

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

*REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE
ZA 2020. GODINU*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI
REGULATORNE AGENCIJE ZA KOMUNIKACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2020. GODINU

Broj: 06-16-1-921/21

Sarajevo, juli 2021. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	5
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA	9
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	11
3.1	Organizacija i rukovođenje	11
3.2	Finansijsko upravljanje i kontrola	11
3.3	Interna revizija.....	12
4.	BUDŽET	13
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	13
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	13
5.1.1	<i>Bruto plaće</i>	14
5.1.2	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	14
5.1.3	<i>Izdaci za rad upravnog i nadzornog odbora i drugih tijela</i>	15
5.2	Pregled prihoda i primitaka	16
5.3	Bilans stanja	17
6.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA	18
7.	JAVNE NABAVKE	20
8.	KOMENTARI	24
PRILOZI	24

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2020. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Agencije za 2020. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Agencije za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Agencije u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- nedostaci u procesu upotrebe službenih specijalizovanih vozila (tačka 5.1.2. Izvještaja);
- raspoređivanje jednog zaposlenika na radno mjesto za dva nivoa više od radnog mjesta na kojem je prethodno radio, suprotno propisima koji regulišu zapošljavanje u institucijama BiH (tačka 6. Izvještaja);
- angažmani osoba po osnovu ugovora o djelu u kontinuitetu za poslove koji su predviđeni sistematizacijom radnih mjesta u Agenciji (tačka 6. Izvještaja);
- nedostaci i slabosti u postupcima javnih nabavki (tačka 7. Izvještaja).

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i

informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Agencije, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 23.7.2021. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH
- Zakon o komunikacijama BiH.

2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju izvršio je finansijsku reviziju Agencije za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje sa skretanjem pažnje na slabosti sistema internih kontrola u dijelu upravljanja novčanim sredstvima i rezervu na usklađenost sa zakonima i drugim propisima u pogledu raspoređivanja zaposlenih u okviru iste i različite stručne spreme sa skretanjem pažnje na istekle mandate članovima Vijeća Agencije, neracionalno izdvajanje sredstava za putne troškove, te nedostatke i slabosti u postupcima javnih nabavki.

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Agencije za 2019. godinu date su preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Agencija je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

Agencija je sačinila akcioni plan za realizaciju preporuka.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

R.br.	Ocjena realizacije preporuka	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
1.	Članovima Vijeća Agencije mandati su istekli 2017. godine, a novi članovi nisu imenovani sa datumom završetka revizije.			
2.	Agencija je preduzela aktivnosti na ažuriranju postojeće dokumentacije u vezi sa sistemom finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.			
3.	U vezi s Odlukom o utvrđivanju naknada za rad Vijeća Agencije, pribavljena su mišljenja nadležnih institucija da se odredbe Zakona o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH odnose na Agenciju. Agencija nije uskladila spomenutu odluku.			
4.	Agencija je otklonila slabosti kontrola u procesu upravljanja novčanim sredstvima na način da se izvodi banke dostavljaju na više e-mail adresa u Agenciji i izradila odgovarajuće uputstvo.			
5.	Rukovodstvo Agencije je donijelo odluku o usvajanju izvještaja o popisu obaveza, potraživanja i stanju sredstava na bankovnim računima i blagajni Agencije.			
6.	Agencija je i ove godine suprotno propisima koji regulišu zapošljavanje u institucijama BiH jednog zaposlenika interno premjestila i rasporedila za dva nivoa više od radnog mjesta na kojem je prethodno radio.			
7.	Agencija je ocijenila zaposlene za 2020. godinu.			
8.	Agencija je prilikom izrade tenderske dokumentacije u postupku nabavke usluga održavanja opreme predvidjela i rezervne dijelove i izbor izvršila na osnovu potpune ponude.			
9.	Agencija je u skladu sa procijenjenom vrijednošću provodila odgovarajuće postupke nabavke tako da nije bilo slučajeva dijeljenja predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka.			

Ocjenu realizacije preporuke date u Izvještaju o reviziji za 2018. godinu nismo mogli dati jer su na snazi okvirni sporazumi potpisani u januaru i martu 2019. godine koji ističu krajem 2020. godine. Preporukom je sugerisano da se u cilju stvaranja preduslova za adekvatno praćenje izvršenja ugovora za održavanje službenih vozila prilikom budućeg postupka nabavke u obrascu za cijenu ponude uzmu u obzir pored norme sata i drugi elementi tehničke specifikacije kao što su rezervni dijelovi, količine i sl.

Također, nismo mogli sagledati realizaciju preporuka datih u Izvještaju o reviziji za 2019. godinu koje se odnose na racionalno korištenje sredstava za putne troškove i davanje prednosti seminarima koji se za iste ili slične teme održavaju u zemlji. Naime, izvršenje na poziciji putnih troškova u 2020. godini je za 129.071 KM manje u odnosu na planirana sredstva za ove namjene u 2020. godini, dok je u odnosu na prethodnu godinu realizacija manja za 81%. U 2020. godini nisu konstatovani slučajevi prisustvovanja seminarima u inostranstvo koji se za iste ili slične teme održavaju u zemlji. Uticaj na realizaciju ove preporuke u najvećoj mjeri imala je pandemija COVID-19 i nemogućnost odlaska na planirane konferencije, seminare i sl.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1 Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija i način rada Agencije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji koji je u skladu sa članom 40. stav 1. Zakona o komunikacijama¹ donio generalni direktor Agencije 5.9.2019. godine. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije, uređen je način rada i rukovođenja Agencijom, te opis radnih mjesta zaposlenih. Istim su sistematizovana radna mjesta za 237 izvršilaca.

Prema važećem Pravilniku poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije obavljaju se u okviru Kabineta generalnog direktora, sektora i odjela. Sektori, kao osnovne organizacione jedinice, osnivaju se unutar područja rada Agencije.

Agencijom rukovodi generalni direktor, imenovan 14.7.2020. godine na mandat od četiri godine.²

Prema članu 39. Zakona o komunikacijama, Agencija ima Vijeće, koje vodi Agenciju u pogledu strateških pitanja provođenja zakona, vrši konsultacije s generalnim direktorom i prima od njega izvještaje, usvaja kodeks rada i pravila za emitiranje i telekomunikacije i ima funkciju apelacionog tijela za odluke koje donosi generalni direktor.

Vijeće Agencije sastoji se od sedam članova imenovanih u decembru 2013. godine na mandat od četiri godine. Jedan član Vijeća Agencije je Odlukom Parlamentarne skupštine BiH razriješen dužnosti u julu 2017. godine i od tada Vijeće Agencije radi u sastavu od šest članova.

Vijeće ministara BiH je na prijedlog ad hoc komisije Parlamentarne skupštine BiH za provođenje postupka imenovanja Vijeća Agencije zaključilo da Parlamentarnoj skupštini BiH od predloženih 14 kandidata za članove Vijeća Agencije predloži sedam. Zaduženo je Ministarstvo komunikacija i prometa BiH da u saradnji sa Uredom za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH izradi akt o utvrđivanju prijedloga za imenovanje, te isti dostavi Parlamentarnoj skupštini BiH.³ Sa danom završetka revizije ove aktivnosti nisu okončane.

3.2 Finansijsko upravljanje i kontrola

Agencija je preduzela aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁴, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Također, Agencija je popunila obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu i dostavila Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH.

¹ Službeni glasnik BiH, broj: 31/03, 75/06, 32/10, 98/12

² Službeni glasnik BiH, broj: 44/20

³ Zaključci 33. sjednice Vijeća ministara BiH, održane 15.4.2021. godine

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13)

Kako je u oktobru 2019. godine donesen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Agencije, čime je došlo do izmjene određenih poslovnih procesa, te prava i obaveza zaposlenih, u februaru 2020. godine imenovana je Radna grupa i koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu čiji je zadatak ažuriranje dokumenata vezanih za sistem finansijskog upravljanja i kontrole, a koji se odnose na Popis poslovnih procesa, Mapu poslovnih procesa, Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika i Registar rizika u skladu sa novom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta u Agenciji.

S obzirom na to da je u toku godine došlo do određenih kadrovskih promjena imenovanih članova Radne grupe, poslovi se nisu završili u očekivanom roku tako da je u januaru 2021. godine Agencija ažurirala Mapu poslovnih procesa, Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika i Registar rizika.

U Godišnjem izvještaju o finansijskom upravljanju i kontroli za 2020. godinu Agencija je navela da nisu realizovane mjere planirane za razvoj navedenog sistema na osnovu prošlogodišnje samoprocjene.

Agencija nije donijela godišnji akcioni plan za uspostavu i unapređenje sistema internih finansijskih kontrola za 2020. godinu u skladu sa Odlukom o usvajanju Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH za period 2020-2025. godina⁵ i Odluke Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH o donošenju Operativnog godišnjeg akcionog plana Strategije razvoja sistema internih finansijskih kontrola u institucijama BiH za 2020. godinu⁶.

PREPORUKA 1

Agencija treba provoditi mjere planirane za razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole te pratiti i izvršavati obaveze propisane aktima nadležnih institucija u cilju unapređenja sistema internih finansijskih kontrola.

3.3 Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁷ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁸, interna revizija Ministarstva komunikacija i prometa BiH nadležna je za obavljanje interne revizije u Agenciji.

U 2020. godini je obavljena interna revizija procesa Obračuna naknada za korištenje radiofrekventnog spektra. Agencija je obuhvaćena planom interne revizije svake godine na osnovu koje preduzima odgovarajuće aktivnosti u cilju realizacije datih preporuka.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 43/20

⁶ Odluka broj 03-1-02-4-116-3/20 od 29.7.2020. godine.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

4. BUDŽET

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu⁹, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 7.077.000 KM.

U toku godine Agenciji su na raspolaganju bila i prenesena sredstva iz 2019. godine u iznosu od 9.644.450 KM za realizaciju projekata (*pregled projekata prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja*).

Time je ukupno raspoloživi budžet Agencije u 2020. godini iznosio 16.721.540 KM, a ukupno izvršenje budžeta za 2020. godinu iznosilo je 11.870.580 KM, pri čemu se na rashode neposredne potrošnje odnosi 6.477.780 KM, a na rashode programa posebne namjene-projekte 5.392.800 KM.

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Agencija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Uz navedeni izvještaj Agencija je pored obrazloženja izvršenja budžeta za 2020. godinu i zabilješki uz bilans stanja, dostavila informaciju o sistemu internih kontrola realizovanih u 2020. godini i Izvještaj o utrošenim sredstvima i realizaciji odluka Vijeća ministara BiH o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije za period 01.01.2020. – 31.12.2020 godine. Također, Agencija je Ministarstvu finansija i trezora BiH dostavila i pregled novčanih sredstava na računima i blagajni na 31.12.2020. godine.

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, ukupno ostvareni rashodi Agencije iskazani su u iznosu od 11.870.000 KM, što je za 4.850.960 KM manje u odnosu na rashode planirane budžetom za 2020. godinu.

Izvršenje budžeta bez programa posebnih namjena/projekata iznosi 6.477.780 KM odnosno 92% u odnosu na odobreni budžet namijenjen za neposrednu potrošnju. Izvršenje budžeta za posebne namjene iznosi 5.392.800 KM ili 56% u odnosu na raspoloživa sredstva po programima za posebne namjene-projekte.

Značajni rashodi iz budžeta za neposrednu potrošnju odnose se na: bruto plaće (4.515.751 KM), naknade troškova zaposlenih (408.248 KM) izdatke za upotrebu vozila (64.637 KM), ugovorene i druge posebne usluge (238.031 KM) i kapitalne izdatke (806.908 KM.).

Ostali značajni rashodi odnose se na posebne programe-projekte finansirane iz sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije¹⁰ (5.392.800 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹⁰ Odluke Vijeća ministara BiH o načinu korištenja sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije od 7.7.2016. godine i 30.01.2019. godine.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2020. godine iskazane su u iznosu od 4.515.751 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 2.645.275 KM, a porezi i doprinosi 1.534.285 KM. Bruto plaće i naknade su za 336.191 KM veće u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica donošenja novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji krajem 2019. godine kojim je određen broj zaposlenih unaprijeđen za dva nivoa i više od radnog mjesta na kojima su prethodno radili.

Agencija nije primijenila Metodologiju za raspoređivanje zaposlenih unutar platnih razreda tako da nije bilo pomjeranja zaposlenih unutar platnih razreda.

5.1.2 Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2020. godini iznose 64.637 KM. Značajni izdaci se odnose na izdatke za gorivo (16.929 KM), materijal i usluge održavanja vozila (10.150 KM), nabavku autoguma (6.209 KM) i registraciju motornih vozila (26.353 KM).

Specijalizovana putnička/terenska vozila ne koriste se u svim slučajevima za namjene koje su definisane Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila u Agenciji.

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine¹¹, Agenciji je dato pravo na korištenje tri službena vozila. Također, Agenciji je odobren Pravilnik o

specijalizovanim vozilima po kojem raspolaže sa dodatnih osam vozila. Agencija trenutno raspolaže sa tri službena vozila od kojih je za jedno vozila dato pravo korištenja 24 sata dnevno i osam specijalizovanih službenih vozila.

Specijalizovana službena vozila: Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila u Agenciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost 11.2.2015. godine Agencija ima pravo raspolaganja na pet specijalnih monitoring vozila i tri specijalna putnička/terenska vozila. Prema navedenom pravilniku specijalna monitoring vozila su vozila sa ugrađenom opremom i uređajima za mjerenje i nadzor radiofrekvencijskog spektra maksimalne nabavne vrijednosti do 850.000 KM. Specijalna putnička/terenska vozila su vozila koja posjeduju pogon 4x4, dodatnu opremu vezanu za sigurnost, pogon, kočioni sistem i koriste se za obilaske kontrolno-mjernih stanica Sarajevo, Banja Luka i Mostar, udaljene kontrolno-mjerne stanice u Sarajevu, Banjoj Luci i Mostaru te terenski monitoring sa portabilnom/mobilnom monitoring opremom, maksimalne nabavne vrijednosti u iznosu do 90.000 KM.

Agencija trenutno raspolaže sa četiri specijalna monitoring vozila i četiri specijalna putnička/terenska vozila. Prema tome, iako Agencija raspolaže ukupnim brojem specijalizovanih vozila, u skladu sa Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila u Agenciji, to nije slučaj u pogledu vrste vozila, s obzirom na to da Agencija trenutno raspolaže sa četiri umjesto sa tri putnička/terenska vozila. Agencija je u 2020. godini prodala jedno i nabavila dva specijalna putnička/terenska vozila.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 26/14

PREPORUKA 2

Agencija je dužna raspolagati sa specijalizovanim službenim vozilima i brojčano i prema vrsti koja su određena Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila u Agenciji.

Uvidom u pregled službenih vozila i troškova upotrebe vozila koje nam je dostavila Agencija kao i naloge za upotrebu vozila za novembar i decembar 2020. godine dva novonabavljena specijalna vozila duže i koriste direktor i pomoćnik direktora za radiokomunikacije, između ostalog i za potrebe dolaska na posao i odlaska sa posla. Također je uočeno da je jedno predmetno vozilo početkom 2021. godine koristila pomoćnica generalnog direktora za telekomunikacije većinom za loko vožnju.

Možemo zaključiti da se dva novonabavljena specijalna/putnička terenska vozila ne koriste u skladu sa Pravilnikom o uslovima nabavke i načina korištenja službenih vozila u institucijama BiH kojim službena specijalizovana vozila nisu predviđena za svrhe dolaska na posao i odlaska s posla. Također, ista se ne koriste u potpunosti za namjene kao što je predviđeno Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila u Agenciji za obilazak monitoring stanica u Banjoj Luci i Mostaru.

Podaci uneseni u pojedine naloge za korištenje dva novonabavljena specijalizovana putnička vozila nisu vjerodostojni i ne pružaju istinit prikaz korištenja istih. U nalogama za upotrebu specijalizovanih vozila za decembar 2020. godine u dijelu predviđenom za evidenciju utroška goriva navedeno je točenje goriva pod datumom kada vozilo nije korišteno jer nema podataka u nalogu o korištenju vozila da je taj dan isto korišteno. U kolonama predviđenim za evidenciju točenja goriva u nalogu za upotrebu službenih vozila postoje ovjere i potpisi sa benzinskih pumpi o izdavanju goriva.

PREPORUKA 3

Agencija je dužna specijalizovana službena vozila koristiti u skladu sa Pravilnikom o uslovima nabavke i načina korištenja službenih vozila u institucijama BiH i namjene koja je određena Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila u Agenciji.

PREPORUKA 4

Agencija treba osigurati da nalozi za upotrebu službenih specijalizovanih putničkih/terenskih vozila sadrže istinite podatke koji odgovaraju stvarnom stanju kako bi se osigurao vjerodostojan prikaz upotrebe istih i stvorili preduslovi za adekvatnu kontrolu namjenske upotrebe službenih specijalizovanih putničkih vozila.

5.1.3 Izdaci za rad upravnog i nadzornog odbora i drugih tijela

Ukupne neto naknade isplaćene za rad Vijeća Agencije u 2020. godini iznose 30.444 KM. Članovima Vijeća Agencije isplaćivana je naknada u iznosu od 475,69 KM mjesečno, što je u skladu sa članom 39. stav (4) Zakona o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.¹² Prema članu 57a. navedenog zakona institucije Bosne i Hercegovine su bile dužne uskladiti svoje podzakonske akte s članom 39. ovog Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

¹² Službeni glasnik BiH, br. 88/15

Međutim, Agencija nije uskladila Odluku o utvrđivanju naknade za rad članovima Vijeća Agencije sa trenutno važećim zakonskim odredbama kojima je propisana navedena obaveza što je bila preporuka iz Izvještaja o reviziji za 2019. godinu.

Vijeće Agencije je smatralo da nema osnova da se donese bilo kakav akt kojim bi se mijenjala visina naknade iako se naknada isplaćuje u skladu sa zakonom. Smatraju da se odredbe člana 39. Zakona o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH ne primjenjuju na članove Vijeća Agencije zbog specifičnosti izbora, načina funkcionisanja i finansiranja ovoga tijela.

Agencija je prema preporukama iz izvještaja o reviziji za 2019. godinu pribavila mišljenja nadležnih institucija u vezi sa primjenom člana 39. stav (4) Zakona o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH na Vijeće Agencije što bi riješilo dilemu oko obaveze koja proizlazi iz člana 57. istog zakona.

U mišljenju Ministarstva finansija i trezora BiH od 23.6.2020. godine navedeno je da je Komisija za finansije i budžet Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH na 23. sjednici održanoj 23.5.2020. godine razmatrala Informaciju Ministarstva finansija i trezora BiH o problematici primjene člana 39. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, te s tim u vezi usvojila zaključak kojim smatra da je član 39. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, kojim se uređuje naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima, jasan i da nema nejasnoća u njegovoj primjeni, te stoga nema potrebe za izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

PREPORUKA 5

Agencija je dužna odredbe Odluke o utvrđivanju naknade za rad članovima Vijeća Agencije uskladiti sa odredbama člana 39. i 57.a Zakona o dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine, iskazani su u Glavnoj knjizi Agencije u iznosu od 10.376.482 KM, što je za 3.299.482 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane budžetom za 2020. godinu.

Značajni prihodi odnose se na prihode od redovnih tehničkih naknada za dozvole (10.332.989 KM), koji se uplaćuju na račun Agencije iz kojih se, prema Zakonu o komunikacijama, finansira poslovanje Agencije. U navedenom pregledu su uključeni i prihodi od administrativnih taksi na zahtjeve, molbe, rješenja, uvjerenja i sl., zatim prihodi od kazni za prekršaje i naknade po Zakonu o slobodi pristupa informacijama u ukupnom iznosu od 7.153 KM koji se uplaćuju na Jedinostveni račun trezora i prema Zakonu o komunikacijama ne predstavljaju prihode Agencije.

Pored navedenih prihoda, Agencija je ostvarila i prihode po osnovu naknade za korištenje radiofrekventnog spektra u iznosu od 23.777.760 KM i prihode od novčanih kazni u iznosu od 42.500 KM. Ovi prihodi predstavljaju prihode budžeta institucija BiH i uplaćuju se na Jedinostveni račun trezora i nisu iskazani kao prihodi u glavnoj knjizi Agencije već u Glavnoj knjizi Ministarstva finansija i trezora BiH. Agencija vrši obračun, fakturisanje, evidentiranje potraživanja u glavnoj knjizi za ove prihode, te vodi pomoćne evidencije naplaćenih prihoda koje usaglašava sa Ministarstvom finansija i trezora BiH.

Razlika između ostvarenih prihoda u iznosu od 10.369.329 KM¹³ i rashoda u iznosu od 6.477.780 KM u 2020. godini, predstavlja višak prihoda nad rashodima Agencije u iznosu od 3.891.549 KM. Odluke o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije donosi Vijeće ministara BiH prema odredbama člana 9. Zakona o finansiranju institucija BiH¹⁴ i člana 44. stav 1. Zakon o komunikacijama. Također, na osnovu navedenih odluka, Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva komunikacija i prometa BiH, donosi odluke o upotrebi ovih sredstava. Agencija, Ministarstvo finansija i trezora BiH i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH su zaduženi za praćenje realizacije odluka i izvještavanje nadležnih organa o predmetnom pitanju.

5.3 Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2020. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 36.820.113 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 19.000.912 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na novčana sredstva koja su usaglašena sa izvodima banke (22.342.098 KM), kratkoročna potraživanja (1.285.288 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (13.154.619 KM), kratkoročne tekuće obaveze (123.414 KM), obaveze prema zaposlenima (424.791 KM) i kratkoročna razgraničenja (5.298.088 KM).

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 22.342.098 KM i sastoje se od žiro i prijelaznog računa (22.338.141 KM)¹⁵, blagajne (203 KM) i deviznog računa (3.754 KM).

Putem zahtjeva za konfirmaciju (potvrdu salda) upućenog Raiffeisen bank d.d. Sarajevo o stanju na deviznom računu i računu KM Agencije na 31.12.2020. godine, banka je 14.4.2021. godine dostavila potvrdu o stanju računa Agencije na 31.12.2020. godine. Prema evidenciji banke, stanje sredstava na deviznom računu Agencije na 31.12.2020. godine iznosi 969,20 EUR i 1.042,47 USD dok na računu KM iznosi 22.338.435,57 KM. Stanja odgovaraju stanjima na 31.12.2020. godine u poslovnim knjigama Agencije.

Kratkoročna potraživanja sastoje se od potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 822.236 KM i ostalih potraživanja u iznosu od 462.930 KM. Značajan iznos potraživanja od pravnih osoba odnosi se na potraživanja za fakturisane naknade za korištenje radiofrekventnog spektra. Agencija vrši analizu svih potraživanja i pravovremeno preduzima odgovarajuće aktivnosti u smislu donošenja prvostepenih rješenja o naplati duga, odnosno pokretanja prijedloga za izvršenje.

Kratkoročne tekuće obaveze sastoje se iz kratkoročnih tekućih obaveza prema pravnim osobama u iznosu od 103.721 KM i kratkoročnih obaveza prema fizičkim osobama u iznosu od 19.693 KM. U izvještaju komisije za popis priložena je specifikacija dobavljača sa pojedinačnim iznosima neizmirenih obaveza, brojem i datumom računa. Obaveze prema dobavljačima se plaćaju prema utvrđenoj dinamici.

Obaveze prema zaposlenima odnose se na obaveze za plaće (205.118 KM), obaveze za naknade plaća (25.165 KM), obaveze za poreze i doprinose na plaću (166.801 KM) i ostale obaveze prema zaposlenima (27.707 KM). Obaveza za plaće i naknade izmirene su u januaru 2021. godine.

¹³Ukupno ostvareni prihodi iskazani u Pregledu prihoda i primitaka (Obrazac1 godišnjeg izvještaja o izvršenju Budžeta za period 01.01.-31.12.2020. godine) u iznosu od 10.376.482 KM umanjeni su za dio prihoda u iznosu od 7.153 KM koji su uplaćeni na Jedinstven račun trezora.

¹⁴ Službeni glasnik BiH, br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

¹⁵ U poslovnim knjigama Agencije sredstva su umanjena za 294 KM za stanje/obavezu za korištenje biznis kartice Agencije koja je otvorena kod Riffeisen bank.

Kratkoročna razgraničenja odnose se na razgraničene prihode u iznosu od 960.628 KM i razgraničene rashode za nabavku roba i usluga u iznosu od 4.337.460 KM. Razgraničeni prihodi se odnose na fakturisane, a nenaplaćene prihode. Komisija za popis izvršila je popis razgraničenih prihoda prema broju i datumu računa, nazivu korisnika i iznosu duga. Razgraničeni rashodi odnose se na obaveze po osnovu rezervisanja za kapitalna ulaganja po osnovu ugovora zaključenih krajem 2020. godine. Od ukupnog salda ovih rezervisanja, u narednoj godini zaključno sa aprilom 2021. godine, realizovano je 1.577.783 KM.

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2020. godine. Popisom nisu konstatovane značajnije nepravilnosti.

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽOVANIH OSOBA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2020. godinu, Agenciji je odobreno 126 zaposlenih. Na 31.12.2020. godine, Agencija je imala 125 zaposlenih i svi su zaposleni na neodređeno vrijeme.

Odredbama člana 43. Zakona o komunikacijama propisano je da osoblje Agencije ima status državnih službenika, ali da Vijeće Agencije odlučuje koja mjesta spadaju pod odredbe Zakona o državnoj službi. Vijeće Agencije je u septembru 2003. godine donijelo Odluku o izuzimanju zaposlenih u Agenciji od statusa državnih službenika. Radnopravni status zaposlenika Agencije uređen je Zakonom o radu u institucijama BiH i podzakonskim aktima.

U periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine primljena su dva zaposlenika na neodređeno vrijeme, jedan putem javnog oglasa, a drugi na osnovu sporazuma o preuzimanju i raspoređivanju na rad kod drugog poslodavca iz Ministarstva komunikacija i prometa BiH. Za prijem državnih službenika ne postoji saglasnost Vijeća ministara BiH.

U Agenciji je u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine prestao radni odnos za troje zaposlenih zbog sticanja uslova za starosnu penziju, sporazumnog prestanka radnog odnosa i pravosnažnog rješenja disciplinske komisije.

Agencija je ocijenila zaposlene za 2020. godinu o čemu postoje rješenja.

Postupcima revizije utvrđeno je sljedeće:

Interni premještaj i raspoređivanje: Agencija je pet zaposlenika interno premjestila, rasporedila na radno mjesto istog nivoa, a dva zaposlenika na radno mjesto nižeg nivoa iste stručne spreme od radnog mjesta na kojem su prethodno radili.

Također, Agencija je četiri zaposlenika interno premjestila na radno mjesto višeg nivoa s tim da je dvoje raspoređeno na radno mjesto prvog narednog višeg nivoa od radnog mjesta na kojem se zaposlenik trenutno nalazio. Jedan zaposlenik je u martu 2020. godine raspoređen na radno mjesto za tri nivoa više od radnog mjesta na kojem se nalazio, da bi u augustu 2020. godine interno bio premješten na niži nivo radnog mjesta koji odgovara prvom narednom višem nivou radnog mjesta na kojem se zaposlenik ranije nalazio.

Jedan zaposlenik je interno premješten, raspoređen u okviru iste stručne spreme na radno mjesto za dva nivoa više od radnog mjesta na kojem se trenutno nalazio, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH i Pravilnika o internom premještanju i raspoređivanju zaposlenika u institucijama BiH.¹⁶ Ured za reviziju je u 2019. godini imao primjedbu na ovakav način raspoređivanja zaposlenih, a što je u jednom slučaju ponovljeno i u 2020. godini.

PREPORUKA 6

Ponovo napominjemo da je Agencija dužna interni premještaj i raspoređivanje zaposlenih obavljati u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH i Pravilnikom o internim premještanjima i raspoređivanjima zaposlenika u institucijama BiH u cilju osiguranja zakonitosti u zapošljavanju.

Rješenjem generalnog direktora Agencije dva zaposlenika su interno premještena iz Regionalnog sektora u Banjoj Luci u sjedište Agencije u Sarajevu. Radna mjesta na koja su zaposleni premješteni predviđena su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u sjedištu Agencije u Sarajevu. Postupcima revizije utvrđeno je da zaposleni i dalje obavljaju poslove u Regionalnom sektoru u Banjoj Luci, a po potrebi dolaze u Sarajevo, za šta im se redovno isplaćuju putni troškovi (dnevnice, noćenje i prijevoz). Evidencije o prisustvu na poslu vode se u sjedištu Agencije u Sarajevu.

PREPORUKA 7

Rukovodstvo Agencije je dužno uspostaviti rad Agencije na način da svi zaposlenici budu raspoređeni na radna mjesta prema rješenju o rasporedu u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u pogledu predviđenog sjedišta za obavljanje poslova.

Ugovori o djelu: Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2020. godini iznosili su u neto iznosu 70.942 KM. Angažovano je ukupno 20 izvršilaca. Planirani budžet za ove namjene iznosio je 65.000 KM, a izdaci po ovom osnovu isplaćeni su na mjesečnom nivou u rasponu od 150 KM do 2.500 KM. Po osnovu ugovora o djelu u 2020. godini angažovane su osobe za nadzor i kontrolu sigurnosti mjernih stanica (šest osoba sa mjesečnom naknadom od 200 KM do 250 KM) osobe za održavanje čistoće u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci sa mjesečnom naknadom od 200 KM do 600 KM, poslovi lektorisanja, angažovanje vanjskog stručnjaka u jednom postupku javne nabavke 800 KM, osoba za ekspertske poslove na usklađivanju zakona i podzakonskih akata Agencije sa relevantnim međunarodnim propisima i aktima u oblasti telekomunikacija i elektronskih medija za koje je isplaćena ukupna naknada za četiri mjeseca 7.097 KM.

Pojedini ugovori o djelu odnose se na poslove koji se nalaze u opisu poslova postojećih radnih mjesta u kontinuitetu, a predmet ugovora nije posao koji ima određeni rezultat.

¹⁶ Pravilnikom o internom premještanju i raspoređivanju zaposlenika u institucijama BiH u članu 4. propisano je pitanje internih premještaja i raspoređivanja zaposlenika. Stavom 1. pod b) navedenog pravilnika propisano je da se interni premještaj i raspoređivanje zaposlenika može vršiti na „slično radno mjesto - radno mjesto istog nivoa, kao i na radno mjesto višeg nivoa, u slučaju kada organ želi unaprijediti zaposlenika na radno mjesto višeg nivoa, a zaposlenik ispunjava uslove radnog mjesta na koje se premješta“. Stavom 2. navedenog pravilnika propisano je da se „pod višim, odnosno nižim nivoom radnog mjesta podrazumijeva radno mjesto prvog narednog višeg, odnosno nižeg nivoa istog stepena stručne spreme od radnog mjesta na kojem se zaposlenik trenutno nalazi“.

Pored navedenog, u pojedinim slučajevima angažuju se osobe za poslove koji su slični ili isti poslovima predviđenim sistematizacijom radnih mjesta u Agenciji. U Kabinetu generalnog direktora angažovana je osoba za obavljanje poslova prijevoza i pratnje generalnog direktora za što je isplaćeno naknada u iznosu od 534 KM u augustu i 4.000 KM za preostala četiri mjeseca u 2020. godini. Također, za poslove rukovođenja radom Kabineta generalnog direktora angažovana je osoba od septembra do decembra 2020. godine za koju je isplaćena ukupna naknada za četiri mjeseca u iznosu od 7.500 KM (2.045 KM, 2.500 KM, 2.500 KM i 455 KM). Za obavljanje poslova vezanih za rad u OCEAN-ovom sistemu za obračun i isplatu plaća angažovana je osoba od februara do septembra 2020. godine uz mjesečnu naknadu od 1.000 KM uz obrazloženje da se zbog suspenzije zaposlenice Agencije koja je radila na poslovima obračuna i isplate plaća trebala angažovati osoba za te poslove.

PREPORUKA 8

Angažmane po osnovu ugovora o djelu treba koristiti na bazi stvarnih potreba i samo za poslove koji nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta, tj. za poslove koji nisu stalnog karaktera.

Područje ugovora o djelu u Agenciji je uređeno Uputstvom o okvirnim kriterijima za utvrđivanje visine naknade koja se isplaćuje za obavljanje poslova po osnovu ugovora o djelu. Uvidom u sadržaj navedenog uputstva uočeno je da su poslovi predviđeni ovim uputstvom navedeni kao vrste poslova, jednostavni, složeni, složeniji, najsloženiji što je karakteristično sistematizaciji radnih mjesta odnosno poslovima koji su stalnog karaktera. U članu 1. u stavu 3) čak se i navodi da se „odredbe ovoga uputstva ne odnose na ugovore koji imaju karakter ugovora o djelu, ali koji se sa pravnim ili fizičkim osobama sklapaju radi obavljanja određenih konkretnih, u pravilu jednokratnih poslova“ i što u suštini ima karakter ugovora o djelu. Agencija je u augustu 2020. godine donijela Uputstvo o izmjeni predmetnog Uputstva na način da su predvidjeli poslove prijevoza i pratnje generalnog direktora bez obzira na to što je sistematizacijom radnih mjesta u Agenciji u Kabinetu direktora predviđeno mjesto vozača generalnog direktora. Također su uvećali naknadu za najsloženije rukovodeće poslove VSS (najsloženije strateško rukovođenje i najsloženije strateške ekspertize i međunarodni consulting) sa 2.000 KM na 2.500 KM.

PREPORUKA 9

Interne akte kojima su definisani poslovi i visina naknade po osnovu ugovora o djelu u Agenciji uskladiti sa stvarnom svrhom i pravnim osnovom za zaključivanje ugovora o djelu.

7. JAVNE NABAVKE

Agencija je donijela Plan javnih nabavki za 2020. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama¹⁷. Za svaki postupak javne nabavke, odlukom generalnog direktora, formirana je komisija koja provodi postupke javnih nabavki. Agencija je provodila nabavke iz sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima i iz sredstava odobrenih u budžetu.

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 39/14

Nabavke iz sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije: Agencija je iz sredstava dodijeljenih Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu korištenja sredstava akumuliranog viška prihoda nad rashodima Agencije¹⁸ provela sedam postupaka nabavke čiji su predmet bili različiti projekti specifični za regulatora, od kojih je pet okončano (četiri otvorena i jedan konkurentski postupak), a dva otvorena postupka su u toku odnosno nisu bila okončana u periodu obavljanja revizije. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 5.769.644 KM sa PDV-om.

U Tabeli br. 1. prikazujemo nabavke za projekte iz sredstava akumuliranog viška prihoda:

R.br.	Naziv projekta	Planirani iznos nabavke sa PDV-om	Vrijednost zaključenog ugovora sa PDV-om	Izabrani dobavljač	Status postupka
1.	Sistem za kontrolu nivoa nejonizirajućeg elektromagnetnog zračenja u cilju zaštite ljudi	1.844.000	1.797.892	SD sistemi d.o.o. Laktaši	okončan
2.	Informacioni sistem za mašinsko prepoznavanje glasova i riječi u medijskom TV i radio prostoru BiH	1.100.000	1.072.492	Konzorcij Katarina d.o.o. Mostar i SD Sistemi d.o.o. Laktaši	okončan
3.	Izgradnja sezonske mreže za pokrivanje urbanih sredina u velikim gradovima u BiH za mjerenje zauzetosti radiofrekvencijskog spektra, detekciju interferencija i geolociranje izvora emisije	1.902.000	1.854.450	SD sistemi d.o.o. Laktaši	okončan
4.	Centralizovani sistem za monitoring broja korisnika usluga kod svih kablovskih operatera	1.050.000	1.023.750	Konzorcij Katarina d.o.o. Mostar i SD Sistemi d.o.o. Laktaši	okončan
5.	Nabavka centralizovanog DMS sistema	300.000	292.383	Konzorcij Pointer ITSS d.o.o. Sarajevo i Pointer ITSS d.o.o.	okončan
6.	Informacioni sistem za elektronsko praćenje mrežnih resursa i korisnika dozvola u telekomunikacijama u nadležnim institucijama putem geografskog informacionog sistema (GIS)	650.000	-		postupak u toku
7.	Kontrola i provjera poštivanja uslova dozvole i benchmarking mobilnih mreža u Bosni i Hercegovini - Mobilne mreže	21.060	21.060	Logosoft d.o.o. Sarajevo	okončan

¹⁸ Službeni glasnik BiH, broj 20/19

U većini postupaka nabavki, čiji su predmet bili različiti projekti specifični za regulatora, radi se o veoma kompleksnoj, kombinovanoj nabavci oprema (hardvera) i programa za praćenje (softvera) sa veoma zahtjevnom specifikacijom i specijalnom opremom svojstvenoj i specifičnoj za Agenciju.

Na osnovu pregledanog uzorka zaključenih ugovora vezanih za izgradnju sezonske mreže pokrivanje urbanih sredina u velikim gradovima u BiH za mjerenje zauzetosti radiofrekvencijskog spektra, detekciju interferencija i geolociranje izvora emisije (1.854.450 KM), centralizovanog sistema za monitoring broja korisnika usluga kod svih kablovskih operatera (1.023.750 KM), te centralizovanog DMS sistema (292.383 KM), uočili smo određene slabosti tokom revizije procesa javnih nabavki.

Postupcima revizije uočeno je sljedeće:

- Analizom tenderske dokumentacije konstatovano je da Agencija nije ispravno izvršila procjenu vrijednosti nabavke. Naime, u tenderskoj dokumentaciji se navodi procijenjena vrijednost nabavke u neto iznosu, a zatim se na taj iznos dodaje PDV i zavisni troškovi. Navedeno kao posljedicu ima bruto procijenjenu vrijednost koja je veća od neto vrijednosti sa dodatim PDV-om. S obzirom na to da se tako dobijena bruto procijenjena vrijednost koristi za finansijsku i profesionalnu sposobnost ponuđača, dobijamo veći iznos potrebnog prometa u zadnje tri godine u odnosu na iznos koji se smatra srazmjernim predmetu nabavke prema Uputstvu za pripremu modela standardne tenderske dokumentacije i ponude (odnos 1:2 između procijenjene vrijednosti i traženog ukupnog prometa u posljednje tri godine), ovo može uzrokovati smanjenje konkurencije u postupku nabavke.

PREPORUKA 10

Agencija je dužna da procjenu vrijednosti nabavke vrši na način propisan Zakonom o javnim nabavkama, te da shodno tome sve troškove vezane za određenu nabavku uključi u procijenjenu vrijednost bez PDV-a.

- Značajan broj ponuđača (18, 20, 21 ponuđač) preuzeo je tendersku dokumentaciju, ali do roka dostave ponuda za svaki postupak stigla je samo jedna ponuda.
- U četiri postupka, što je vidljivo iz tabele, posao je dobila ista firma ili sama ili u konzorciju sa još jednom firmom.
- Ponude bez PDV-a su bile identične procijenjenoj vrijednosti nabavke bez PDV-a u svim okončanim postupcima javnih nabavki iz Tabele 1.
- Svi predmeti nabavke po projektima su odvojene cjeline i nisu zahtijevali uključenost istog dobavljača za realizaciju istih.

PREPORUKA 11

Potrebno je da Agencije u cilju poštivanja osnovnih principa javnih nabavki iz člana 3. Zakona o javnim nabavkama analizira sve faze postupka javne nabavke po projektima i sagleda rizike sa kojima se suočava u postupcima, a koji mogu uticati na ograničenje konkurencije.

Nabavke iz odobrenih sredstava u budžetu za 2020. godinu: Prema prezentovanim podacima, Agencija je iz budžeta u 2020. godini provela 50 postupaka javnih nabavki iz tekućih izdataka (otvoreni, konkurentski, direktni i postupci u skladu sa Aneksom II, dio B), te četiri otvorena, tri konkurentska i tri direktna postupka iz kapitalnih izdataka. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 1.322.660 KM (516.914 KM iz tekućih izdataka i 805.746 KM iz kapitalnih izdataka).

U 2020. godini, na osnovu procedura započelih u 2019. godini, okončano je šest postupaka javnih nabavki iz tekućih izdataka ukupne vrijednosti zaključenih ugovora u iznosu od 120.195 KM sa PDV-om, a predmetom revizije bio je otvoreni postupak nabavke goriva podijeljen u tri lota u ukupnoj vrijednosti zaključenih okvirnih sporazuma u iznosu od 90.792 KM sa PDV-om.

Na osnovu pregledanog uzorka zaključenih ugovora vezanih za nabavku aviokarata (200.000 KM), usluga stalnog internet pristupa i VPN povezivanja (29.203 KM), usluge reaktivne i proaktivne podrške, održavanja te konsultantskih usluga u domenu virtuelizacije, serverske i mrežne infrastrukture (27.363 KM), usluga održavanja računarske i druge opreme (39.882 KM), specijalizovanih monitoring vozila (119.980 KM), kompjuterske opreme i softvera (358.858 KM), nismo uočili značajnije nepravilnosti u pogledu primjene općih principa Zakona o javnim nabavkama.

8. KOMENTARI

Agencija u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Nermin Hamzagić, viši revizor, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

**Članovi tima za
finansijsku reviziju**

Nataša Timotija, viši revizor, v.r.

Slaviša Vuković, viši revizor za IT poslove, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2020. godinu

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Procenat 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	6,260,000	0	6,260,000	5,670,872	91
Bruto plaće i naknade	4,550,000		4,550,000	4,515,751	99
Naknade troškova zaposlenih	428,000		428,000	408,248	95
Putni troškovi	183,000		183,000	53,929	29
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	116,000		116,000	93,426	81
Izdaci za energiju i kom. usluge	116,000		116,000	85,487	74
Nabavka materijala	75,000		75,000	43,585	58
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	54,000		54,000	20,784	38
Unajmljivanje imovine i opreme	95,000		95,000	76,155	80
Izdaci za tekuće održavanje	290,000		290,000	79,034	27
Izdaci za osiguranje	70,000		70,000	56,442	81
Ugovorene i druge posebne usluge	283,000		283,000	238,031	84
2. Kapitalni izdaci	817,000	0	817,000	806,908	99
Nabavka zemljišta					
Nabavka građevina	80,000		80,000	77,583	97
Nabavka opreme	571,000		571,000	564,372	99
Nabavka ostalih stalnih sredstava	166,000		166,000	164,953	99
Rekonstrukcija i invest. održavanje					
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja(1+2+3)	7,077,000	0	7,077,000	6,477,780	92
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	9,644,540	9,644,540	5,392,800	56
Metodologija računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva-0704180		304,174	304,174	70,200	23
Kontrola i provjera poštivanja uslova dozvole i benchmarking mobilnih mreža u Bosni i Hercegovini - Mobilne mreže-0704190		1,500,000	1,500,000	1,462,669	98
Mjerenje kvaliteta širokopojasnog pristupa internetu u Bosni i Hercegovini-0704200		103,681	103,681	103,336	100
Centralizovani sistem za monitoring broja korisnika usluga kod svih kablovskih operatora-0704210		1,100,000	1,100,000	0	0

Informacioni sistem za elektronsko praćenje mrežnih resursa i korisnika dozvola u telekomunikacijama u nadležnim institucijama putem Geografskog informacionog sistema (GIS)-0704220		650,000	650,000	0	0
Zaštita djece na internetu u sistemima korisnika dozvola Regulatorne agencije za komunikacije-0704230		450,000	450,000	0	0
Centralizovani DMS sistem (Document Management System)-0704240		300,000	300,000	0	0
Izgradnja senzorske mreže za pokrivanje urbanih sredina u velikim gradovima u Bosni i Hercegovini za mjerenje zauzetosti radiofrekvencijskog spektra, detekciju interferencija i geolociranje izvora emisije-0704250		2,000,000	2,000,000	1,854,450	93
Kontrola nivoa nejonizirajućeg elektromagnetnog zračenja u cilju zaštite ljudi-0704260		1,986,685	1,986,685	1,902,145	96
Izrada regulatornog okvira za radiofrekvencijske opsege koje koriste dronovi radi zaštite postojećih korisnika frekvencija-0704270		100,000	100,000	0	0
Informacioni sistem za mašinsko prepoznavanje glasova i riječi u medijskom TV i radio prostoru Bosne i Hercegovine (Information System for Voice Recognition - ISVoiceR)-0704280		1,150,000	1,150,000	0	0
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	7,077,000	9,644,540	16,721,540	11,870,580	71

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 02.03.2021. godine.

Generalni direktor
Draško Milinović

Bilans stanja na 31.12.2020. godine

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2020.	31.12.2019.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	23,665,494	21,052,157	112
Novčana sredstva	22,342,098	19,878,730	112
Kratkoročna potraživanja	1,285,288	1,123,730	114
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja	38,108	49,697	77
2. Stalna sredstva	13,154,619	7,880,948	167
Stalna sredstva	33,966,983	28,001,436	121
Ispravka vrijednosti	20,812,364	20,120,488	103
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	13,154,619	7,880,948	167
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	36,820,113	28,933,105	127
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	5,846,293	1,737,628	336
Kratkoročne tekuće obaveze	123,414	517,100	24
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	424,791	416,108	102
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja	5,298,088	804,420	659
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	13,154,619	7,880,948	167
Izvori sredstava	13,154,619	7,880,948	167
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	19,000,912	9,618,576	198

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 02.03.2021. godine.

Generalni direktor
Draško Milinović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Regulatorne agencije za komunikacije Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2020. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4. 2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 46/20) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 19.03.2021. godine

Generalni direktor

Draško Milinović